

Richtlijnen voor de aanpassing van de statuten conform het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV)

De dwingende bepalingen van het nieuwe Wetboek Vennootschappen en Verenigingen (WVV) traden voor bestaande vzw's (opgericht voor 1 mei 2019) op 1 januari 2020 in werking. In deze tekst verschaffen wij u concrete richtlijnen inzake de aanpassing van de statuten. Ook vzw' in oprichting kunnen in deze tekst heel wat nuttige info terugvinden voor het opmaken van de statuten.

1. De belangrijkste boeken van het WVV

Elke vzw heeft na inwerkingtreding van het WVV de verplichting om de statuten aan te passen, al was het maar omwille van het feit dat uw statuten op dit moment verwijzen naar de wet van 27 juni 1921 (zoals gewijzigd door onder andere de wet van 2 mei 2002). Deze wetgeving wordt namelijk opgeheven, dus kunnen de statuten er niet meer naar verwijzen.

Indien u zelf de statuten van uw vzw wenst aan te passen, dan moet u een bepaald inzicht krijgen in het nieuwe wetboek en dan vooral in de boeken die betrekking hebben op de vzw. Het wetboek is namelijk ingedeeld in 18 boeken, maar slechts enkele ervan zijn van belang voor de vzw.

De boeken die van belang zijn voor de vzw, zijn boek 1 (algemene, inleidende bepalingen), boek 2 (gemeenschappelijke bepalingen), boek 3 (jaarrekening) en boek 9 (de vzw). Vooral boek 2 en boek 9 vereisen uw grondige aandacht.

In boek 2 koos de wetgever er voor om bepalingen op te nemen waarvan hij denkt dat ze kunnen toegepast worden op alle rechtspersonen zonder onderscheid. De bepalingen zijn dus van toepassing op zowel de vzw als op alle andere vennootschappen, voor zover er niet van afgeweken wordt in het wetboek.

Boek 9 is volledig aan de vzw gewijd en bevat bepalingen die uitsluitend op vzw's van toepassing zijn.

In beide boeken vindt u bepalingen terug die van belang (kunnen) zijn voor de statuten. Elke vzw zal de regels die opgenomen zijn in deze boeken moeten analyseren, vervolgens aftoetsen aan de eigen statuten en ten slotte gaan bepalen waar wijzigingen gewenst of noodzakelijk zijn.

Het is niet mogelijk om u via het tijdschrift mee te delen wat u exact moet wijzigen aan de statuten. Dit kan voor elke vzw anders zijn en vereist een aanpak op maat. Welke wijzigingen u moet aanbrengen, is afhankelijk van het feit of de bestaande statuten uitgebreid of beperkt zijn, en van het feit of de statuten veel of weinig afwijken van aanvullende bepalingen uit de huidige wet. Begeleiding op maat is uiteraard steeds mogelijk (zie punt 6. Slotbemerkingen).

2. Verplichte vermeldingen in de statuten

Net zoals de wet van 1921, zoals gewijzigd, neemt het nieuwe WVV op welke verplichte vermeldingen moeten opgenomen worden in de statuten van de vzw. Elke vzw moet deze vermeldingen zonder onderscheid uitwerken.

Het gaat om volgende vermeldingen:

- De naam van de vzw en de aanduiding van het gewest waarin de zetel van de vzw is gevestigd;
- Het minimumaantal leden;
- De precieze omschrijving van het belangeloos doel dat zij nastreeft en van de activiteiten die zij tot voorwerp heeft;
- De voorwaarden en de formaliteiten betreffende toetreding en uittreding van de leden;
- De bevoegdheden van de algemene vergadering en de wijze van bijeenroeping ervan, alsook de wijze

waarop haar besluiten aan de leden en aan derden ter kennis worden gebracht;

- De wijze van benoeming en ambtsbeëindiging van de bestuurders en de duur van hun mandaat;
- In voorkomend geval, de wijze van benoeming en ambtsbeëindiging van de personen gemachtigd de vzw te vertegenwoordigen, de omvang van hun vertegenwoordigingsbevoegdheden en de wijze waarop zij hun bevoegdheid uitoefenen, alleen dan wel gezamenlijk, of als college;
- Het maximumbedrag van de bijdragen of van de stortingen ten laste van de leden;
- Het belangeloos doel waaraan de vzw, bij haar ontbinding, het vermogen moet bestemmen;
- De duur van de vzw ingeval zij niet voor onbepaalde tijd is aangegaan;

In vergelijking met de wet van 1921 zijn er twee nieuwigheden die opgenomen moeten worden:

- Naast de omschrijving van het belangeloos doel moeten tevens de activiteiten omschreven worden die de vereniging tot voorwerp heeft:

Het doel moet belangeloos zijn: de vereniging moet in de statuten opnemen dat het uitkeren van vermogensvoordelen aan bestuurders, leden en andere personen verboden is, behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel. Dit belangeloos doel moet nog steeds voldoende precies omschreven worden.

Nieuw is dat het noodzakelijk is om een omschrijving te geven van één of meer kernactiviteiten die de vzw tot voorwerp heeft, zonder dat deze opsomming volledig moet zijn.

We denken bijvoorbeeld aan een tennisclub. De doelstelling is om de tennissport te promoten en de fysieke integriteit van haar leden te bevorderen. De activiteiten die zij tot voorwerp heeft zijn bijvoorbeeld het organiseren van tornooien of het aanbieden van een aantal lessenreeksen.

- Ook nieuw is dat het gewest waarin de zetel van de vzw is gevestigd, moet opgenomen worden. Het gaat om het Vlaamse, Waalse of Brussels Hoofdstedelijke gewest.

Deze verplichte vermeldingen gelden uiteraard ook voor de statuten van nieuw op te richten vzw's.

3. Niet langer verplicht op te nemen in de statuten

- Stichters

Het valt op dat de stichters (en hun gegevens: naam en woonplaats van de natuurlijke personen en naam, rechtsvorm, ondernemingsnummer en zeteladres van de rechtspersonen) niet meer moeten opgenomen worden in de statuten. Dit is een reeds lang gangbare praktijk bij aanpassingen van de statuten. Bij het wijzigen van de statuten na oprichting van de vzw, worden de stichters nu al quasi nooit meer vermeld.

Bestaande vzw's moeten hiervoor niets doen: de stichters zijn namelijk al terug te vinden in het verenigingsdossier en werden in het verleden al gepubliceerd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad.

Nieuw op te richten vzw's zullen de stichters wel moeten opnemen in de op de ondernemingsrechtbank neer te leggen oprichtingsakte, maar niet noodzakelijk in de statuten. De gegevens moeten tevens gepubliceerd worden in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad. Het blijft dus het eenvoudigst om de stichters gewoon op te nemen in de statuten.

- Zeteladres

Het zeteladres moet niet langer opgenomen worden in de statuten.

Let op! Het zeteladres blijft wel een verplicht in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad te publiceren gegeven! Wijzigt het zeteladres, dan zullen de statuten niet moeten gewijzigd worden en moet u tevens geen algemene vergadering meer samenroepen. Het bestuursorgaan (de nieuwe benaming

voor de raad van bestuur) zal deze beslissing kunnen nemen en ook de neerlegging ervan in het verenigingsdossier en de publicatie in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad kunnen doen. U kan er uiteraard voor kiezen om het zeteladres alsnog in de statuten op te nemen. Dit lijkt ons ook het eenvoudigste. De grote verbetering ligt vooral in het feit dat het bestuursorgaan kan beslissen om het zeteladres te wijzigen, ook al laat u het in de statuten staan. U moet dus geen algemene vergadering meer organiseren, enkel en alleen om de zetel te veranderen. Een publicatie blijft wel altijd vereist, ongeacht of u het zeteladres opneemt in de statuten.

Vzw's die beslissen om het zeteladres voortaan te schrappen uit de statuten, zullen in eerste instantie een statutenwijziging moeten doorvoeren (samen met alle andere wijzigingen aan de statuten naar aanleiding van de nieuwe wetgeving). Wijzigt het zeteladres in de toekomst (na de aanpassing aan de nieuwe wetgeving en de publicatie daarvan), dan zullen de statuten niet meer moeten gewijzigd worden. U zal het gewijzigde zeteladres wel altijd moeten neerleggen op de ondernemingsrechtbank en tevens moeten laten publiceren in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad.

Slechts in één geval blijft de algemene vergadering bevoegd: indien ten gevolge de zetelwijziging de taal van de statuten moet gewijzigd worden (bvb een wijziging van Vlaanderen naar Wallonië), dan kan enkel de algemene vergadering (en dus niet het bestuursorgaan) de beslissing tot zetelwijziging nemen, volgens de regels die gelden voor een statutenwijziging.

- Gerechtelijk arrondissement

Ook het gerechtelijk arrondissement waar de vzw onder ressorteert, moet niet meer vermeld worden. Wij raden u dan ook aan om dit te schrappen, het heeft geen enkele zin meer om dit te behouden in de statuten.

- Minimum drie leden

De wet van 1921 bepaalt dat u in de statuten het minimum aantal leden moet opnemen, dat niet minder mag zijn dan drie. De nieuwe wet verplicht u wel nog tot het opnemen van het minimumaantal leden, maar verwijst niet meer naar het minimum van drie. Dit is het gevolg van het feit dat een vzw zal kunnen opgericht worden door twee personen in plaats van drie. Zoals u weet vormen de 'leden' de algemene vergadering. Dit betekent ook dat bestaande vzw's de algemene vergadering zullen kunnen herleiden naar twee personen, mits zij niet langer opnemen in de statuten dat er minstens drie leden moeten zijn.

- Bevoegdheden van het bestuursorgaan en de wijze van uitoefenen

De bevoegdheden van het bestuursorgaan moeten niet meer opgenomen worden in de statuten. Deze worden namelijk duidelijk bepaald door de nieuwe wetgeving: het bestuursorgaan is bevoegd om alle handelingen te verrichten die nodig of dienstig zijn tot verwezenlijking van het voorwerp van de vereniging, met uitzondering van die waarvoor volgens de wet de algemene vergadering bevoegd is.

Ook de wijze van uitoefenen van de bevoegdheden zal nu door de wet bepaald worden: het bestuursorgaan werkt collegiaal. Bij gebrek aan andersluidende statutaire bepalingen, zullen de gewone regels van de beraadslagende vergaderingen toepasselijk zijn. Dit betekent dat de besluiten genomen worden met gewone meerderheid van de aanwezige leden van het bestuursorgaan, met uitsluiting van de afwezigen, van de nietige stemmen en van de onthoudingen.

Ons inziens verdient het aanbeveling om toch in de statuten een aanwezigheidsvereiste op te leggen van minstens de helft van de bestuurders. Op die manier bent u er zeker van dat de beslissing voldoende representatief en gedragen is.

- Wijze van afzetting van bestuurders, gemachtigden en dagelijks bestuurders

Er wordt niet langer opgenomen dat de wijze van afzetting van bestuurders, gemachtigden en dagelijks bestuurders moet uitgewerkt worden. Daar waar de wet van 1921 oplegt dat u de wijze van benoeming, ambtsbeëindiging en afzetting van bestuurders, gemachtigden en dagelijks bestuurders moet opnemen, moet u het enkel nog de wijze van benoeming en ambtsbeëindiging opnemen.

Het gaat hier niet om een echte inhoudelijke wijziging, maar eerder om een verduidelijkende aanpassing. Daar waar de betekenis van de term 'afzetting' steeds duidelijk was, namelijk een gedwongen einde van het ambt als bestuurder na beslissing door de algemene vergadering, was er vaak discussie over het verschil met de term 'ambtsbeëindiging'. Deze term kan op verschillende vormen van ambtsbeëindiging betrekking hebben, enerzijds op de gedwongen ambtsbeëindiging, anderzijds op de vrijwillige ambtsbeëindiging door de bestuurder zelf (met andere woorden: een vrijwillig ontslag).

Deze discussie is van de baan door enkel de term ambtsbeëindiging te behouden. Dit betekent dat u statutair beide zaken moet opnemen: enerzijds hoe een bestuurder vrijwillig het ambt kan beëindigen, anderzijds hoe een bestuurder gedwongen kan worden om het ambt te beëindigen. Heel veel vzw's hebben dit onderscheid in de statuten gelukkig al gemaakt en moeten op dit vlak niets veranderen.

- Dagelijks bestuur:

In geval van dagelijks bestuur, moet de wijze van benoeming en ambtsbeëindiging van de personen aan wie het dagelijks bestuur van de vzw is opgedragen, de omvang van de bevoegdheden en de wijze waarop zij hun bevoegdheid uitoefenen, alleen dan wel gezamenlijk, of als college, niet meer opgenomen worden in de statuten. Deze gegevens moeten in voorkomend geval wel opgenomen worden in het te publiceren uittreksel van de statuten. Wij raden dan ook aan om deze gegevens in de statuten op te nemen.

4. Terminologische wijzigingen

De nieuwe wetgeving brengt een aantal terminologische wijzigingen aan:

- De wet van 27 juni 1921 wordt opgeheven en overgebracht naar het WVV. Uw statuten kunnen dus niet langer verwijzen naar deze wet, maar moeten verwijzen naar het WVV.

Ook naar het K.B. van 26 juni 2003 betreffende de vereenvoudigde boekhouding van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen en het K.B. van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen, mag niet meer verwezen worden. Deze K.B.'s zijn opgeheven.

- De term 'raad van bestuur' werd verlaten. Men heeft er voor gekozen om te kiezen voor een uniforme term, die voor alle rechtspersonen kan gebruikt worden, namelijk het 'bestuursorgaan'. Vervang doorheen de statuten dus raad van bestuur door bestuursorgaan.

- De 'rechtbank van koophandel' bestaat niet meer en is vervangen door de 'ondernemingsrechtbank'. Eventuele verwijzingen naar de rechtbank van koophandel moeten dus geschrapt of vervangen worden.

5. Nieuwe wettelijke bepalingen

Naast de wijzigingen die aangebracht worden aan de minimaal in de statuten op te nemen bepalingen en de terminologische wijzigingen, wordt de wetgeving nog op een aantal vlakken gewijzigd. Het is van belang om de wijzigingen die we hier bespreken, naast de eigen statuten te leggen.

Welke wijzigingen u moet aanbrengen, kan verschillen van vzw tot vzw en is zoals eerder aangehaald afhankelijk van het feit of de bestaande statuten uitgebreid of beperkt zijn, en van het feit of de statuten veel of weinig afwijken van (aanvullende) bepalingen uit de huidige en nieuwe wet.

Wij geven een overzicht van de wijzigingen die in veel vzw's aanleiding zullen geven tot een statutenwijziging:

- Aantal bestuurders:

De vereniging moet bestuurd worden door minstens drie bestuurders. Indien en zolang de vzw minder dan drie leden (in de algemene vergadering) heeft, mag het bestuursorgaan bestaan uit twee bestuurders.

De vereiste dat het aantal leden groter moet zijn dan het aantal bestuurders, bestaat dus niet meer. De algemene vergadering kan nu even groot zijn als het bestuursorgaan.

Aangezien er geen regel opgenomen is die stelt dat het bestuursorgaan niet groter mag zijn dan de algemene vergadering, is het ons inziens mogelijk dat het bestuursorgaan groter wordt dan de algemene vergadering. Over de interpretatie van deze bepaling is de discussie al losgebarsten, nog voor de wet verschenen is. De memorie van toelichting bij de wet lijkt aan te geven dat de organen even groot mogen zijn, maar de letterlijke tekst van de wet laat ruimte voor een bestuursorgaan dat groter is dan de algemene vergadering.

Zolang het bestuursorgaan tweehoofdig is, verliest elke statutaire bepaling die aan een lid van het bestuursorgaan een doorslaggevende stem toekent (bij staking van stemmen), van rechtswege haar werking.

- Coöpteren van bestuurders:

De mogelijkheid van het coöpteren (of benoemen) van bestuurders door de andere bestuurders, wordt af en toe opgenomen in de statuten, hoewel dit onwettelijk is. De nieuwe wet zal coöptatie in bepaalde gevallen toelaten. Wanneer bestuurders voor bepaalde duur benoemd worden en indien de plaats van een bestuurder openvalt vóór het einde van zijn mandaat, hebben de overblijvende bestuurders het recht een nieuwe bestuurder te coöpteren, tenzij de statuten dit uitsluiten. De eerstvolgende algemene vergadering moet het mandaat van de gecoöpteerde bestuurder wel nog bevestigen.

- Bevoegdheden bestuursorgaan - handtekeningclausule

Hoewel de bevoegdheden van het bestuursorgaan niet meer in de statuten moeten opgenomen worden, is het, met oog op de leesbaarheid van de statuten, wel nog steeds aangewezen om dit op te nemen. De nieuwe wet omschrijft de bevoegdheden als volgt: het bestuursorgaan is bevoegd om alle handelingen te verrichten die nodig of dienstig zijn tot verwezenlijking van het voorwerp van de vereniging, met uitzondering van die waarvoor volgens de wet de algemene vergadering bevoegd is. Deze omschrijving is lichtjes anders omschreven dan in de vorige wet, maar komt inhoudelijk op hetzelfde neer. Wij raden aan de nieuwe omschrijving over te nemen in de statuten.

Samen met de opname van de bevoegdheden van het bestuursorgaan, is het aangewezen om een handtekeningclausule op te nemen. Deze clausule bepaalt wie de vzw geldig kan vertegenwoordigen naar derden toe (de zogeheten vertegenwoordiging in en buiten rechte) en of deze personen alleen of gezamenlijk moeten handelen. Het gaat bijvoorbeeld om het ondertekenen van een arbeidsovereenkomst, het openen van een bankrekening, het aanspannen van een rechtszaak, ... Men kan bijvoorbeeld opnemen dat de voorzitter bevoegd is om alleen te handelen, of dat het optreden van twee bestuurders gezamenlijk vereist is, ...

Een groot verschil met vroeger is dat enkel bestuurders (al dan niet met een functie) kunnen opgenomen worden in de handtekeningclausule. Niet-bestuurders, zoals bijvoorbeeld

personeelsleden, kunnen niet meer opgenomen worden in de handtekeningclausule. Voor hen kan ofwel gewerkt worden met een aparte, bijzondere volmacht, waarbij gedetailleerd omschreven wordt voor welke handelingen de gemachtigden kunnen optreden, ofwel moeten zij tot dagelijks bestuurder benoemd worden (zie verder).

Zijn er op dit moment niet-bestuurders opgenomen in een bestaande handtekeningclausule, dan zal u dit moeten aanpassen.

- Schriftelijke besluitvorming:

De schriftelijke besluitvorming wordt ingevoerd in de wet. De besluiten van het bestuursorgaan kunnen bij eenparig schriftelijk besluit van alle bestuurders genomen worden, met uitzondering van de besluiten

waarvoor de statuten deze mogelijkheid uitsluiten. Wil u deze besluitvorming beperken, dan zal u dit statutair moeten uitwerken. Indien u al een clausule inzake schriftelijke besluitvorming hebt opgenomen, toets deze dan af aan de nieuwe wettelijke regeling.

- Vertegenwoordiging als bestuurder:

De nieuwe wet laat toe dat de statuten kunnen bepalen dat een bestuurder zich op een vergadering van het bestuursorgaan door een andere bestuurder kan laten vertegenwoordigen. Wenst u hiervan gebruik te maken, dan moet u dit statutair uitwerken.

- Dagelijks bestuur:

Er wordt een definitie inzake dagelijks bestuur opgenomen in de wet. Het bestuursorgaan kan het dagelijks bestuur van de vereniging, alsook de vertegenwoordiging van de vereniging wat dat dagelijks bestuur aangaat, opdragen aan één of meer personen, die alleen, gezamenlijk of als college optreden.

Het dagelijks bestuur omvat zowel de handelingen en de beslissingen die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijks leven van de vereniging, als de handelingen en de beslissingen die, ofwel om reden van hun minder belang dat ze vertonen, ofwel omwille van hun spoedeisend karakter, de tussenkomst van het bestuursorgaan niet rechtvaardigen.

In vergelijking met de bestaande definitie van dagelijks bestuur, zoals bepaald door het Hof van Cassatie, is de definitie ruimer en werkbaarder. Het invoeren van een dagelijks bestuur kan dus een oplossing zijn voor de vzw's die niet langer niet-bestuurders kunnen opnemen in een handtekeningclausule met betrekking tot de vertegenwoordiging in en buiten rechte. Het is immers wel mogelijk om niet-bestuurders op te nemen in een dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur blijft wel minder ruim dan de vertegenwoordiging in en buiten rechte. Voor de bevoegdheden die het dagelijks bestuur overschrijden, zal er wel nog steeds een bijzondere volmacht moeten opgemaakt worden, ofwel zal men de handtekeningclausule moeten toepassen (en dus bestuurders betrekken bij de vertegenwoordiging).

- Bevoegdheden van de algemene vergadering:

De bevoegdheden van de algemene vergadering werden uitgebreid. Een besluit van de algemene vergadering is vereist voor:

- 1° de statutenwijziging;
- 2° de benoeming en de afzetting van de bestuurders en de bepaling van hun bezoldiging ingeval een bezoldiging wordt toegekend;
- 3° de benoeming en de afzetting van de commissaris en de bepaling van zijn bezoldiging;
- 4° de kwijting aan de bestuurders en de commissaris, alsook, in voorkomend geval, het instellen van de verenigingsvordering tegen de bestuurders en de commissarissen;
- 5° de goedkeuring van de jaarrekening en van de begroting;
- 6° de ontbinding van de vereniging;

7° de uitsluiting van een lid;

8° de omzetting van de vzw in een ivzw, een coöperatieve vennootschap erkend als sociale onderneming of in een erkende coöperatieve vennootschap sociale onderneming;

9° een inbreng om niet van een algemeenheid te doen of te aanvaarden;

10° alle andere gevallen waarin de wet of de statuten dat vereisen.

U moet de statuten aanpassen aan deze nieuwe lijst van bevoegdheden.

In vergelijking met de wet van 1921, zoals gewijzigd, zijn volgende bevoegdheden toegevoegd:

- de bepaling van de bezoldiging van de bestuurders ingeval een bezoldiging wordt toegekend;

- het instellen van de verenigingsvordering tegen de bestuurders en de commissarissen;

- de omzetting van de vzw in een ivzw, een coöperatieve vennootschap erkend als sociale onderneming of in een erkende coöperatieve vennootschap sociale onderneming (voorheen was er enkel de omzetting naar een VSO, maar deze rechtsvorm zal niet meer bestaan);

- een inbreng om niet van een algemeenheid doen of aanvaarden;

- alle andere gevallen waarin de wet dat vereist (voorheen werd enkel verwezen naar de gevallen waarin de statuten dat vereisten).

- Oproepingstermijn algemene vergadering:

Alle leden, bestuurders en commissarissen worden ten minste vijftien dagen vóór de algemene vergadering opgeroepen. De termijn van acht dagen wordt dus verlengd naar vijftien dagen. Wie in de statuten verwijst naar acht dagen, moet de statuten aanpassen.

Bemerk dat bestuurders (in geval zij geen lid zijn van de algemene vergadering) en commissarissen (die nooit lid zijn van de algemene vergadering) in voorkomend geval ook steeds moeten uitgenodigd worden om te antwoorden op vragen van de leden met betrekking tot de agendapunten. Deze regel is nieuw in de wetgeving.

- Afwijken van de agenda van de algemene vergadering:

De mogelijkheid om van de agenda van de algemene vergadering af te wijken, indien de statuten het toelaten, wordt geschrapt uit de wetgeving. In een strikte interpretatie kunnen de statuten dus niet meer bepalen wanneer van de agenda afgeweken wordt. In praktijk zal dit dus enkel mogelijk zijn indien alle leden aanwezig zijn en unaniem akkoord gaan met een afwijking.

- Stemmen tellen: enkel uitgebrachte stemmen tellen mee

Bij het nemen van gewone beslissingen, waarvoor de wet geen bijzondere regels oplegt, gelden de regels van beraadslagende vergaderingen, tenzij de statuten het anders bepalen. Dit betekent dat de besluiten genomen worden met gewone meerderheid van de aanwezige en vertegenwoordigde leden, met uitsluiting van de afwezigen, van de nietige stemmen en van de onthoudingen. Deze tellen niet langer als negatieve stemmen.

De nieuwe wet legt bijkomend op dat ook bij statutenwijziging en de uitsluiting van een lid van de algemene vergadering enkel de uitgebrachte stemmen meetellen. Deze vernieuwingen neemt u best op in de statuten.

- Uitsluiting lid: strengere procedure

De wet bepaalt dat voor de uitsluiting van een lid nu dezelfde regels gelden als voor een statutenwijziging. Dit betekent dat volgende procedure geldt:

De algemene vergadering kan enkel tot de uitsluiting van een lid besluiten, wanneer ten minste twee derde van de leden op de vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

Is deze laatste voorwaarde niet vervuld, dan is een tweede bijeenroeping nodig en de nieuwe vergadering beraadslaagt en besluit op geldige wijze, ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden.

De tweede vergadering mag niet binnen vijftien dagen volgend op de eerste vergadering worden gehouden. Een wijziging is alleen dan aangenomen, wanneer zij twee derde van de uitgebrachte stemmen heeft verkregen waarbij onthoudingen noch in de teller noch in de noemer worden meegerekend.

Dit is een verstrenging tegenover vroeger, de statuten kunnen geen soepelere regeling opnemen.

- Stemmen over jaarrekening en kwijting:

De wet bepaalt nu uitdrukkelijk dat er apart moet gestemd worden over de jaarrekening en de kwijting van bestuurders en commissarissen. Er kan dus niet meer bepaald worden in de statuten dat de goedkeuring van de jaarrekening tevens kwijting inhoudt van de bestuurders.

- Toegetreden leden:

Helaas bepaalt ook de nieuwe wetgeving dat de statuten van de vereniging moeten bepalen onder welke voorwaarden derden die een band hebben met de vereniging als toegetreden lid van de vereniging kunnen worden beschouwd. De wet vereist dat de rechten en plichten van de toegetreden leden uitsluitend bepaald worden door de statuten bepaald.

VSDC vzw ijverde sterk om de mogelijkheid te voorzien om hiervoor te kunnen verwijzen naar een afzonderlijk reglement. Rechten en plichten van toegetreden leden kunnen immers vaak wijzigen en het kan niet de bedoeling zijn om hiervoor steeds een statutenwijziging te moeten doorvoeren. Helaas werd ons advies hierin niet gevolgd. Nochtans valt de bepaling makkelijk te omzeilen, door een andere naam te geven aan de 'toegetreden leden' (bv aangesloten leden). Wij raden dit dan ook aan. U kan juridisch perfect opnemen dat de aangesloten leden aansluiten om te genieten van de activiteiten van de vzw en dat hun rechten en plichten kunnen opgenomen worden in een afzonderlijk reglement.

- Aansprakelijkheid beperken via statuten:

De nieuwe wet voert een beperking in van het bedrag waarvoor een bestuurder aansprakelijk kan gesteld worden, in het geval hij aansprakelijk is. Daaraan gekoppeld wordt het wettelijk verboden om statutaire aansprakelijkheidsbeperkingen op te nemen. Ook exoneration- en vrijwaringsbedingen door de vzw aangegaan ten voordele van haar bestuurders worden verboden. Dergelijke bedingen worden af en toe in de statuten opgenomen. Er wordt dan bijvoorbeeld opgenomen dat de vzw de aansprakelijkheid van de bestuurders op zich zal nemen of nooit een vordering zal instellen tegen de eigen bestuurders in geval van fouten. Dergelijke bedingen worden verboden. In het kader van deze tekst gaan we niet verder in op de nieuwe regels inzake aansprakelijkheid, maar uiteraard komen we daar in de nabije toekomst uitgebreid op terug.

- Intern reglement:

Het bestuursorgaan kan een intern reglement uitvaardigen mits statutaire machtiging. Dergelijk intern reglement kan geen bepalingen bevatten:

- 1° die strijdig zijn met dwingende wetsbepalingen of de statuten;
- 2° over materies waarvoor dit wetboek een statutaire bepaling vereist;
- 3° die raken aan de rechten van de leden, de bevoegdheid van de organen, of de organisatie en de werkwijze van de algemene vergadering.

Tot onze grote ergernis bepaalt de wet dat de statuten een verwijzing moeten bevatten naar de laatste goedgekeurde versie van het intern reglement. Het bestuursorgaan kan deze verwijzing in de statuten

aanpassen en openbaar maken. In principe moet u in de statuten dus verwijzen naar de datum van de laatste versie van het reglement.

Het gaat ons inziens toch wel te ver om iedere keer de statuten te moeten wijzigen, in geval het intern reglement wijzigt. Wij raden daarom aan om statutair op te nemen: "de laatste versie van het intern reglement bevindt zich op het zeteladres". Strikt genomen bevatten de statuten dan een verwijzing naar de laatste versie van het intern reglement.

Het dient wel gezegd dat u deze statutaire bepaling niet verplicht moet laten publiceren. U kan er dus ook voor kiezen om de verwijzing (met datum) naar het intern reglement in de statuten op te nemen en om deze bepaling toch niet te laten publiceren.

- Vzw als beroepsvereniging

De beroepsvereniging is niet langer een aparte rechtsvorm. Alle beroepsverenigingen worden vzw's. Voor hen gelden bijkomende specifieke statutaire bepalingen, maar daar gaan we in dit artikel niet verder op in.

6. Slotbemerkingen

Aan de hand van deze tekst kan u de statuten aanpassen aan het WVV. Eens u de statuten hebt aangepast, dan kan u deze opsturen ter nazicht. Elke aangesloten vzw krijgt opnieuw een recht op een gratis nazicht van de statuten. Hou er daarbij wel rekening mee dat alle aanvragen chronologisch behandeld worden en dat er een zeer lange wachttermijn is. De aanpassing moet pas gebeuren tegen 2024.

Indien u de statuten aanpast, kies dan voor een grondige aanpak. Er is namelijk slechts één gratis nazicht in het lidgeld inbegrepen. Bestudeer de boeken 2 en 9 uit het wetboek (het wetsontwerp kan u van ons verkrijgen) en vraag advies in geval van twijfel.

Het is uiteraard ook mogelijk om de statuten door onze diensten te laten opmaken (tarief: 205 euro) en tevens de formulieren tot neerlegging op de ondernemingsrechtbank, tot publicatie in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad en tot aanpassing van de kruispuntbank (55 euro). Deze prijzen zijn exclusief btw en publicatiekosten.

Eens de statuten zijn aangepast en definitief zijn goedgekeurd, zal u deze moeten neerleggen op de ondernemingsrechtbank en (al dan niet per uittreksel) moeten laten publiceren in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad.

VSDC vzw
Lauwestraat 166 – 8560 Wevelgem
0426.099.323
www.vsdc.be
info@vsdc.be
RPR Gent, afdeling Kortrijk